

33. Berkesz, Császárfája-dűlő I.

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) B

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Múzeumok Igazgatósága a települést elkerülő út építése során, a humuszot ellenőrizve ismerte meg az új lelőhelyet, amely egy alacsonyabb, agyagos, vizes területen fekszik. 2005. május 12–17. között végeztük a mentő feltárást 1800 m²-nyi területen.

Egy bronzkori település 46 objektumát tártuk föl. Ebből 39 gödör, 1 ház, 1 feltételesen háznak nevezett objektum, 2 tűzhely, 1 árok és 2 gödörbokor volt. Az objektumok nagy részében alig volt lelet, mert a legtöbb esetben csak az objektumok alját sikerült megfogni.

A leletanyag a Jósa András Múzeumba került.

NAGY MÁRTA

34. Berkesz, Császárfája-dűlő II.

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) Szk

A berkeszi elkerülő út építésekor már 1998-ban terepbejárásán regisztráltunk több régészeti lelőhelyet (JAM Adattár 99.7.), amelyeknek megelőző szondázása is megtörtént. A kivitelezés elkezdése után többször végeztünk helyszíni szemlét, így fedeztük föl ezt a lelőhelyet is. Az építkezéssel jelentősen megbolygatták a területet. 2005. július 14–18. között dolgoztunk 530 m²-nyi felületen.

A lelőhely feltárt része két magasabb hát közötti mély részen fekszik. A talaj homokos-agyagos, változatos színű, emiatt az objektumok feltárása nem mindig jelentkezett egyértelműen.

Egy szkíta kori település egy házát és 11 gödrét tártuk föl. Az egyikben egy növényevő teljes csontváza feküdt. A cölöpszerkezet nélküli házban viszonylag bőséges, bár nem túl változatos leletanyagot találtunk.

A lelőhely jelentőségét az adja, hogy néhány száz méteres körzetben van egy – már Jósa András idejében ismertté vált – szkíta temető, amelyik tartozhat ehhez a településhez.

ALMÁSSY KATALIN

35. Békéscsaba, Bojtár utca 26.

(Békés megye) I

2005 novemberében a ház kertjében földmunkák során csontvázak kerültek elő. Leletmentésünk során két, korábban már megbolygatott, nyújtott vázas, melléklet nélküli, ÉNy–DK tájolású, bizonytalan korú sírt tártunk fel.

GYUCHA ATTILA – MEDGYESI PÁL

36. Békéscsaba, Felvégi legelő (repülőtér)

(MRT 10/1 k. 2/1 lh.)

(Békés megye) Sza

2005. március 31. és május 4. között megelőző feltárást végeztünk a lelőhelyen, a kifutópálya építési beruházásának megkezdése előtt. A megelőző feltárást a nyomvonal lelőhelyet metsző mintegy 250 m-es hosszában, 30 m szé-

lességben történt. A lelőhelyen a korábbi terepbejárások során előkerült nyomok alapján szarmata település volt a 3–4. században. Ennek gazdasági munkákra használt részét tártuk fel. Sekély és igen mély árkokat és árokrendszereket, szemét- és tüzelőgödöröket, lépcsős lemenetelű tárolóvermeket bontottunk ki, összesen 56 objektumot.

Főként cserépdarabokat és igen sok állatcsontot találtunk. Jelentősebb leleteink ép agyagnehezékek, egy kettőtört fémöntő agyagkanál és néhány terra sigillata töredék voltak. Érdekes gödör csoportot bontottunk ki a feltárt terület DNy-i részében: nagyobb, kevés leletet tartalmazó gödör mellett egy kicsi, tele állatcsonttal (főként sok patával), e kettőt félkörben szimmetrikusan elhelyezkedő, nagyjából azonos méretű tüzelőgödörök vették körül. Valószínűleg közösségi élet színtere, esetleg szertartási tér lehetett.

A leletek a békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeumba kerültek.

SÁPINÉ TURCSÁNYI ILDIKÓ

37. Békéscsaba, Kékegyi-tanya

(MRT 10. k. 2/117 lh.)

(Békés megye) Sza, Kk

2005. szeptember 5. és október 28. között megelőző feltárást végeztünk a lelőhelyen. Az ásatásra agyagbánya bővítése miatt került sor. A már korábban ismert késő szarmata–hun kori lelőhely területén, annak az É-i szélén, 3000 m²-en 50 objektumot és 2 sírt mentettünk meg. Az objektumok közül az egyik talán késő középkori, a többi szarmata, a sírok szarmata koriak. Az objektumokban kevés kerámiatöredék és állatcsont, a sírokban vas-, bronzcsat és edények voltak.

MEDGYESI PÁL

38. Békéscsaba, Megyeri faluhely

(MRT 10. k. 2/78 lh.)

(Békés megye) Ó, Sza, Á, Kk

2005. április 1. és június 8. között megelőző feltárást végeztünk a 78. sz. lelőhelyen. A munkára a 44. sz. főút Békéscsabát elkerülő szakaszának II. üteme miatt került sor. Az út nyomvonala 110 m hosszán, 30 m szélesen szelte át a lelőhelyet.

A feltárást során egy őskori sírt, szarmata kori, Árpád-kori és késő középkori objektumokat bontottunk ki, melyek között gödrök, árkok, kemencék maradványai találhatóak. A leletanyagban szarmata kori, Árpád-kori és késő középkori kerámiatöredékek vannak.

MEDGYESI PÁL

39. Békéscsaba, Mokri (Gorka-tanya)

(Békés megye) Sza, Á, Kk

2005. április 4. és július 7. között kb. 5000 m²-t tártunk fel a Békéscsaba 222. sz. lelőhelyen, folytatva a 2004-ben megkezdett munkálatokat.